

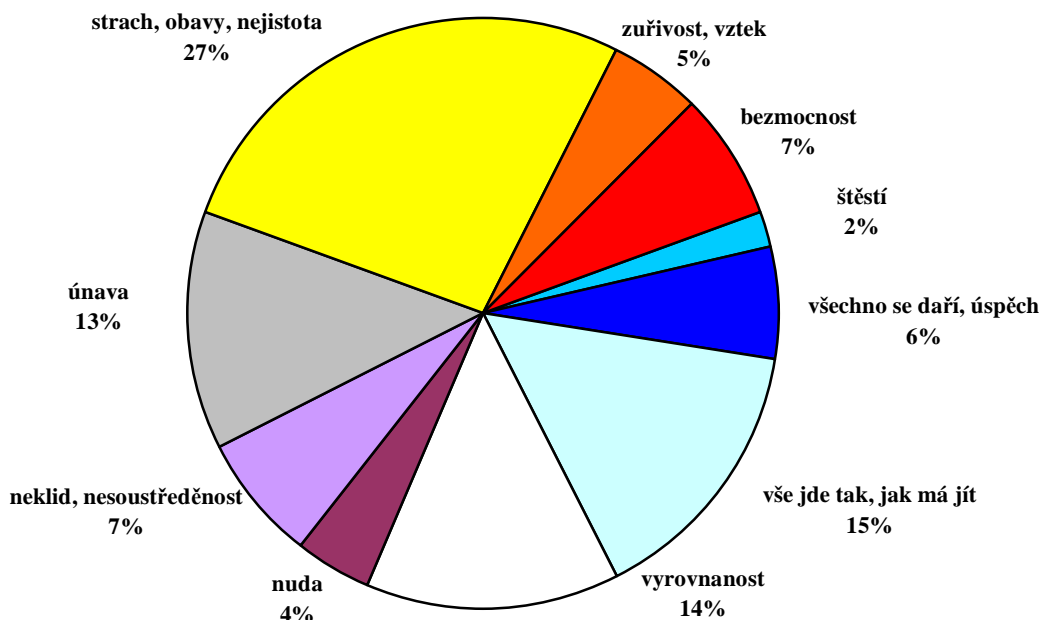
PRO VĚTŠINU LIDÍ BYL ROK 2007 ROKEM ÚSPĚŠNÝM, PŘESTO PŘIBYLO TĚCH, KTEŘÍ POCITUJÍ OBAVY

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 2. – 8. ledna 2008. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1362 respondentů.

Každoročně v lednu dává STEM příležitost lidem, aby zhodnotili, jaký pocit v nich převládá z roku, který právě skončil.

Rok 2007 přinesl mnoho změn a patrně právě ty z posledních měsíců roku se nejvíce podepsaly na odpovědích lidí. Porovnáme-li spektrum dominantních pocitů s rokem 2006, pak největší změnou je pět procentních bodů navíc pro skupinu lidí, u nichž převládl strach, obavy, nejistota. O tři procentní body naopak poklesly podíly těch, kteří si z roku 2007 odnesli především pocity vyrovnanosti a únavy. Ostatní změny jsou menší.

„Jaké máte převládající pocity z minulého roku? Z následujících odpovědí vyberte pouze jednu, samozřejmě tu, která nejlépe vystihuje Vaše pocity?“

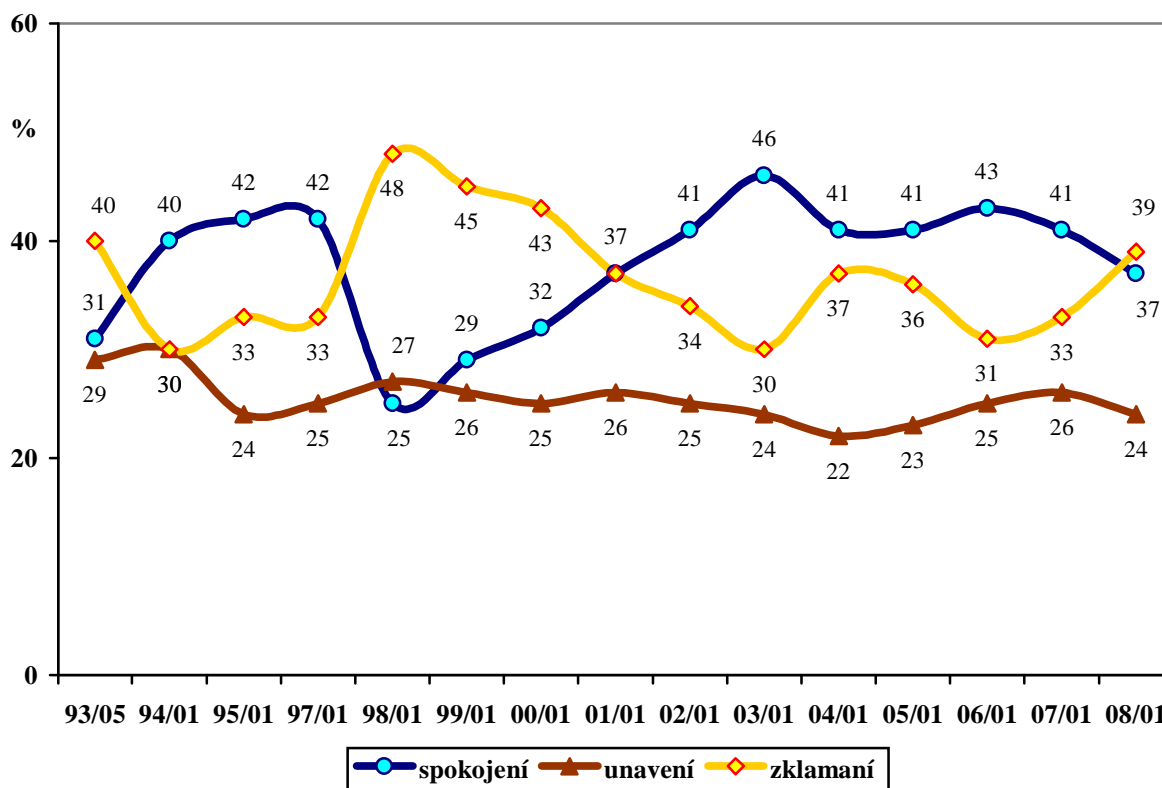

Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

Celkově tak – poprvé po sedmi letech – převážil podíl lidí s pocity vysloveně negativními nad těmi, pro které byl uplynulý rok dobou štěstí, úspěchu, vyrovnanosti, kdy jim šlo všechno tak, jak má jít. Pro čtvrtinu lidí je stabilně – už nejméně třináct let – svět kolem nudný, šedivý, jsou unavení, nesoustředění, neklidní.

Převažující pocity z uplynulého roku

spokojení: vše jde tak, jak má jít + vyrovnanost + všechno se daří, úspěch + štěstí
 unavení: neklid, nesoustředěnost + nuda + únava, zklamaní: strach, obavy, nejistota +
 vztek, zuřivost + bezmocnost

Pramen: STEM, Trendy 1993-2008

Podíváme-li se na to, jaká kritéria nejvíce dělí populaci na ty „šťastné a úspěšné“ a na skupinu, v níž uplynulý rok zanechal pocit bezmoci, vzteku a strachu, je z těchto vlivů nejsilnější materiální zázemí. Lidé se solidním nebo velmi dobrým materiálním zajištěním domácnosti mají z minulého roku podstatně příznivější pocity než ti, kteří jsou zabezpečeni špatně anebo jsou vysloveně chudí.

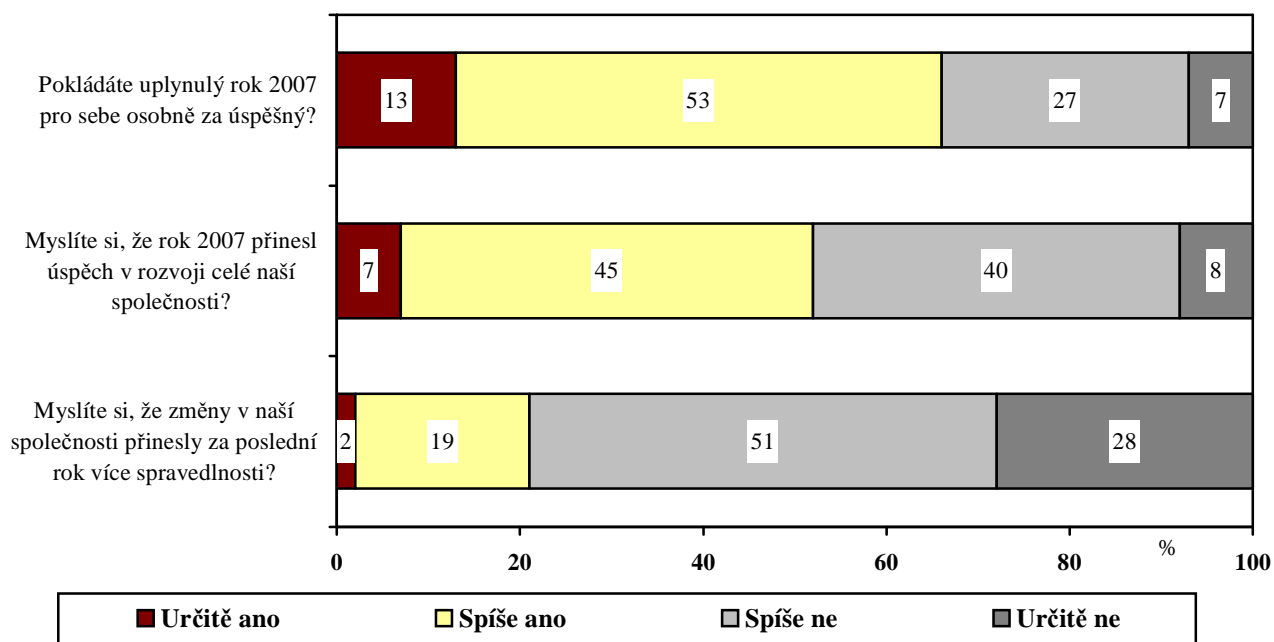
Silným dělicím kritériem jsou logicky i věk a výše dosaženého vzdělání. Mladší a vzdělanější lidé jsou podle očekávání spokojenější, úspěšnější, šťastnější. Obtížněji interpretovatelným faktem je zjištění, že rozdíl je i mezi muži (40 % spokojených, 38 % zklamaných) a ženami (34 % spokojených, 40 % zklamaných) a mezi obyvateli různě velkých sídel. V malých obcích (do 1000 obyvatel) a středně velkých městech (20-90 tisíc obyvatel) jsou silnější pocity zklamání, v ostatních skupinách převládá spíše úspěch a spokojenost.

Nejostřejším dělicím znakem jsou ale stranické preference, v nichž sociodemografické předpoklady (věk, vzdělání, většinou i majetkové poměry) jsou násobeny politickým názorem. Extrémním rozdílem jsou stoupenci ODS (62 % spokojených, 15 % zklamaných) a KSČM (13 % spokojených, 65 % zklamaných).

Lidé měli také možnost bilancovat uplynulý rok z hlediska svého úspěchu, úspěchu celé společnosti a pokroku ve spravedlnosti, které přinesly změny za poslední rok.

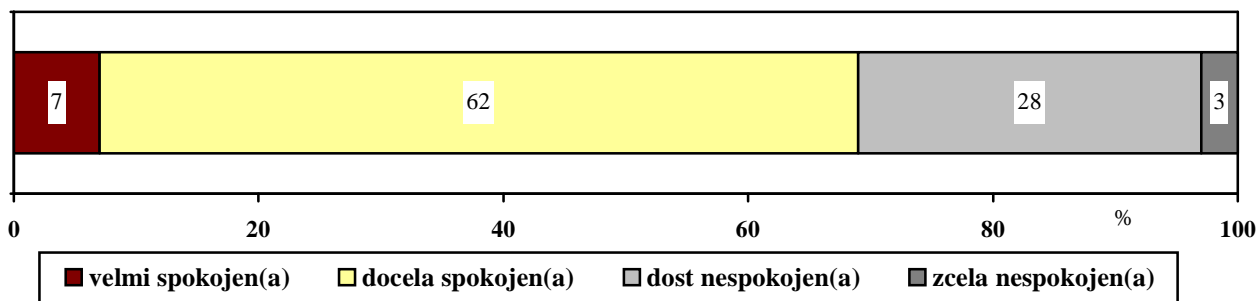
Znovu se potvrdilo, že osobní spokojenost a hodnocení celospolečenského vývoje nemusí jít ruku v ruce, ba někdy jdou i opačnými směry. Společensky poměrně neúspěšný rok 2006 byl „navzdory“ pro mimořádně vysoký podíl lidí rokem osobní spokojenosti, kdežto rok 2007 sice byl pro polovinu lidí rokem, který přinesl úspěch společnosti, snížila se ale poněkud spokojenost s vlastním životem. Rozhodně kritérium úspěchu pro společnost je mnohem citlivějším barometrem než hodnocení vlastního života. Zvláště osobní spokojenost se životem můžeme brát snad i trochu jako jakési konvenční vyjádření, a ono „jsem docela spokojen“ si můžeme přeložit i zdvořilým „ale ano, děkuji za optání“.

Hodnocení uplynulého roku (2007)

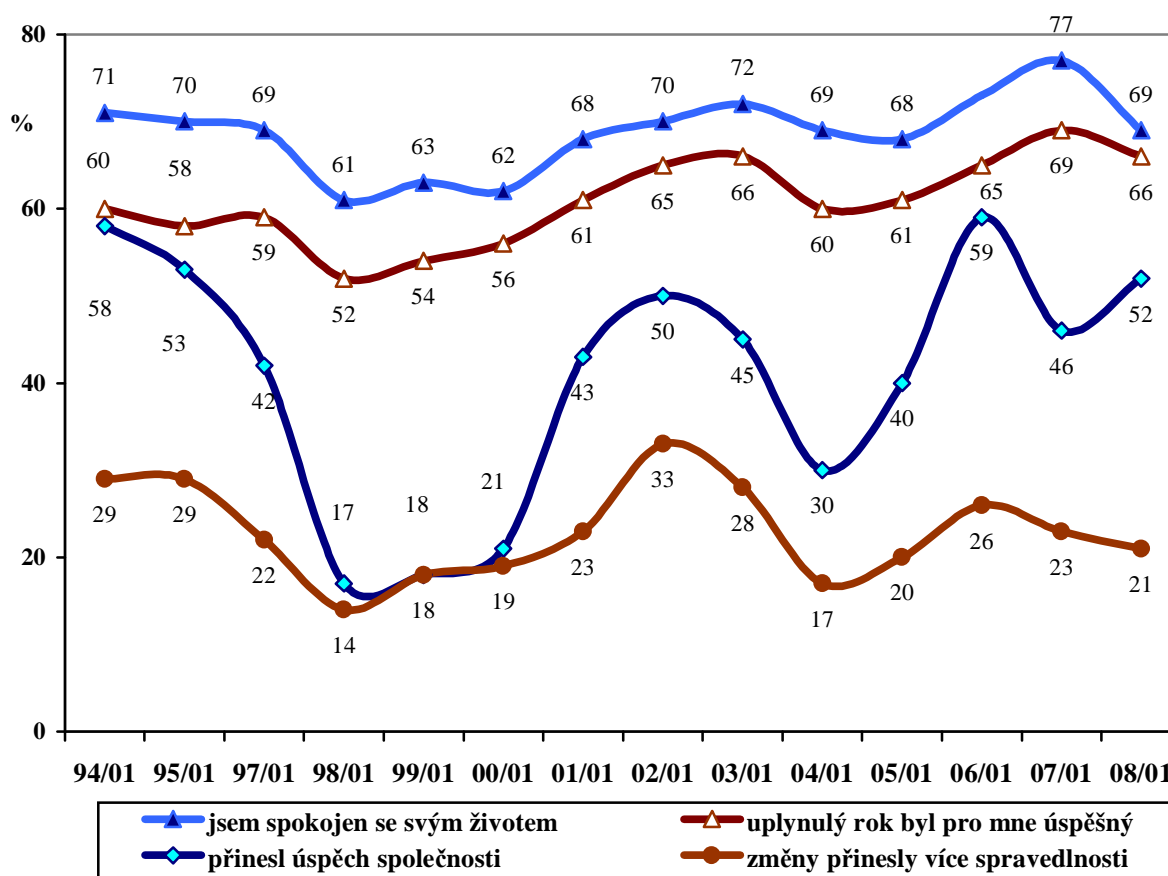
Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

„Do jaké míry jste celkově spokojen(a) se svým životem?“

Pramen: STEM, Trendy 1/2008, 1326 respondentů starších 18 let

Spokojenost se životem a hodnocení minulého roku z hlediska osobního a z pohledu společnosti

Pramen: STEM, Trendy 1994-2008

Hodnocení světa kolem nás, úspěchu společnosti i spravedlnosti také mnohem ostřeji dělí různé skupiny lidí podle jejich materiálních poměrů, věku či podle politických názorů než hodnocení vlastního života a úspěchů. Platí stejná, logicky znějící kritéria jako u pocitů z minulého roku. Mladí, vzdělaní, dobře zajištění, politicky pravicově orientovaní lidé vnímají i svět kolem sebe optimističtěji než ti, kteří jsou chudí, staří, nemají vyšší vzdělání a sympatizují s levicí.